

Россияда, шул эш белән шогыйльләнчеләрдән башка, халык арасында законнарны йрәнчеләргә бик ук күп тәгел. Матбугатны тәрлесеңдә яңа чыккан закон ничәм-ничә тапкыр басылып килә, ә игътибарга алучылар аз. Депутатларны чыгарган законнар арасында безнең файдага эшләгәннәре дә күп, аларны асылын белеп, дәрес кулланырга гына кирәк. Мәселән, Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең 1994 елның 30 июлендәге 890 санлы карары белән каралган законда үч яшькә кадәр балаларга бушлай дарулар бирелергә тиешлеге турында яшь әти-әниләргә кайберләре белми дә.

Тагы, күп бала тәрбияләгәнчеләргә балаларына алты яшь тулганчы бушлай дару алу хокукына ия; бушлай бирелергә тиешле даруларны исемлеге дә бар, әмма ул ел саен тулыландырылып тора. Мәселән, температура тәшергән препаратларны, ютәл (кашель) даруларын, сабыллар авырганда еш билгеләнчә вируска каршы, иммунитетны күтәргәнчә, хәтта Д витаминын да әти-әниләргә бушлай алырга мөмкин. Бу хакта аларга бала тугач та, участок педиатры алатырга тиеш.

Шул турыда белергәнчә коллективтагы яшь бала тәрбияләгәнчә әти-әниләргә мәрхәбәт гәт иттем. Саранск башкалабызны тәрле балалар поликлиникаларына йргән 17 яшьлек Русланның әм 3 яшьлек Каринаның әнисе әзе ишетеп белә бу закон турында. Улы әскән чакта бу закон гамәлдә булмаган, ә Каринасына даруларны тәләссез яздырып алгалый. Ә 9 яшьлек Әлинаның әнисе педиатрдан сораган булса да, бу кагыйдә инвалид балаларга тарала дигән әм тулаем бу карарны тормышка ашыругәнчә акча юк, дип сорауга катгый әвап алган. «Балалар бәләкәй чакта еш авырыйлар. Табиблар әрвакыт даруларны иң кыйммәтлесен яза. Бушлай бирелергә тиешле дарулар хакында бер генә тапкыр да искә алучы булмады. Мондый мөмкинлектән файдалану начар булмас иде», - ди ул.

Биш яшьлек Салаватның әнисе үч яшькә кадәр улына температура тәшергәнчә препаратларны, ютәл даруларын яздырып алып килгән. Салаватның әнисенә бу турыда тудыручы сертификаты алганда ук әйтеп әйбәргәннәр.

Ә мәнә күрше йортта яшәгән үч яшьлек Алсуның әнисе бу мөмкинлектән районда яшәгәндә, каенанасы медицина хезмәткәре булганга күрә генә файдаланган. «Авылда бу закон турында белгәнчә аз», - ди ул. Алар башкалага яшәргә күчәнгәнчә, бер педиатр да бу хакта сәз кузгатканы булмаган. Бер яшьлек Диананың әнисе мондый мөмкинлек барлыгын белсә дә, табибтан бушлай дару сорарга кыенсынган. Шунысы мөһим: әлегә Хөкүмәт карары гаилә бюджетеның нинди булуына карамастан тәләргә тиеш. Бу даруларны участок педиатры язып биргән рецепт буенча дәләт аптекаларыннан алырга була. Моныңгәнчә әти-әниләргә тәбәндәге документларны табибка китерергә кирәк: бала туу турында таныклык, медицина полисы, баланың яшәгән урыны буенча

терк?л?е турында белешм?.

?леге м?сь?л?г? ачыклык керт? ?чен башкаланы? Пролетар районндагы Знче балалар поликлиникасы хезм?тк?ре Р?хил? Аминулла кызы Исмаиловага м?р???гать иттем.

- ?йе, бу закон эшли. Авырган баланы? ?ч яшен? кад?р исемлект?ге даруларны т?л??сез яздырып алып д?валаналар. ?мма дарулар исемлеге ел саен ?зг?реп тора. ?г?р авыру балага кир?кле дару д??л?т аптекасында бар ик?н, безне? педиатрлар а?а рецепт язып бир?л?р. Даруларга заказ алдан ук бирел?, 2014 елны? I-II кварталына исемлек бирелг?н инде. ?лб?тт?, бушлай дару алу ?чен авыру баланы? ?ти-?нисе кир?кле документларны ?ыеп китерерг? тиеш. Кызганычка каршы, яшь ?ти-?нил?рне? мо?а вакыты юк диг?н с?б?пне ?йт?чел?ре д? бар. Арада рецепт буенча дару артыннан й?р?д?н баш тартучылар да бар, якындагы аптекадан акча т?л?п алалар, - ди Р?хил? Аминулловна.

?ти-?нил?р мондый карарны? барлыгын белми дип ?йтеп караган идем, х?зерге ?нил?р барысын да бел?, диг?н ?авапны алдым. Безне? поликлиникада педиаторлар бу хактагы м?гъл?матны ??рбер ?ти-?ниг? ?йтеп кил?; стена газетасында да бу х?б?р я?артылып тора,- диде табиб.

Чынлап та, коридор стенасына буйдан-буйга эленг?н бик к?п язулар арасыннан эре х?рефл?р бел?н язылган кир?кле м?гъл?матны тиз эзл?п таптым. Бакса?, ?зебезг? д? игътибарлырак булырга кир?к ик?н. Табиб ?йтк?нне к?теп тормыйча, кыенсынмыйча, ?з хокукларыбызны якларга ?йр?нерг? ген? кир?к. Закон кабул ител?, эшли – кулланыгыз.

Наил? Насырова